<u>**Sanskrit oefeningen (6)**</u>

1. Schrijf de paradigmata van het imperfectum, imperatief en de optatief van één wortel van elk van de geziene presensklassen (transcriptie en Devanagari).

2. Geef het volledige paradigma (transcriptie en Devanagari) van volgende woorden:

लता, नदी, पशु, मधु, तनु

3. Geef de correcte vorm

a/Verbuiging

van		*devanagari/transcriptie*	*vertaling*
अतिथि	acc. pl.		
अरि	gen. sg.		
कवि	gen. pl.		
गुरु	instr. sg.		
तनु	loc. sg.		
नारी	dat. du.		
पशु	nom. pl.		
नगरी	loc. pl.		
नदी	abl. sg.		
भक्ति	abl. sg.		
भार्या	nom. du.		
मधु	gen. sg.		
वधू	instr. sg.		
शोभा	loc. sg.		

b/ Vervoeging

van		*devanagari/transcriptie*	*vertaling*
भू	opt. act. 1 sg.		
गम्	imp. act. 3 sg.		
तुद्	opt. act. 1 sg.		
दिश्	imp. act. 2 du.		
दृश्	ipf. act. 3 du.		

नश्	opt. act. 2 pl.		
स्था	imp. act. 2 du.		
इष्	opt. act. 2 sg.		
कथ्	opt. act. 2 sg.		
गम्	ipf. act. 1 sg.		
चुर्	ipf. act. 2 sg.		
जि	opt. act. 3 du.		
नी	opt. act. 1 pl.		
नृत्	ipf. act. 1 pl.		
दृश्	imp. act. 2 sg.		
पा	imp. act. 1 du.		
सद्	imp. 2 pl.		
प्रछ्	ipf. act. 3 sg.		
भू	imp. act. 3 pl.		
यम्	ipf. act. 3 pl.		
रुह्	imp. act. 2 sg.		
विश्	opt. act. 3 pl.		
स्था	ipf. act. 1 du.		
स्पृश्	ipf. act. 1 du.		
हृ	ipf. act. 2 pl.		

4. Analyseer en vertaal

a/ Verbuiging

	stam	analyse	vertaling
भूमौ			
मती			
मधुना			
मुनेस्			
रात्र्योस्			
राशिभ्यस्			
लतया			
शक्तिभिस्			

b/ Vervoeging

	wortel	analyse	vertaling

	+pr.klasse		
नृत्यत			
इच्छ			
अदीव्यन्			
स्पृशत			
कृषतस्			
गच्छेत			
गणयतु			
अजयाम			
तिष्ठत			
दीव्येयम्			
नयत			
नृत्येयुर्			
अनश्यत्			
सीदसि			
पुष्येयम्			
पूजयेव			
अभावम			
बोधेस्			
भवेत			
अचिन्तयत्			
नृत्यामस्			
अपुष्यन्			
राशिभ्यस्			
वसथ			
नृत्येम			
श्राम्येयुर्			
अपृच्छन्			
श्वश्र्वास्			
अश्राम्यम्			
सीदेयम्			
अतिष्ठत			
स्पृशन्तु			

4. Vertaal naar het Nederlands en corrigeer de Sandhi

रामो भगिन्या सह तां नगरीमगच्छत् | तस्यां नगर्यां तस्य भगिनी नदीमपश्यत् | सा राममवदत् - हे राम, एतस्या नद्याः शोभां पश्य - इति | रामो भगिनीमवदत् - हे भगिनि, त्वं नदीमेव पश्यसि | तस्या नद्यास्तीरे या नारी तिष्ठति, सा ते श्वश्रूः | यदि सा त्वां पश्येत्, सा न तुष्येत् | ततस्त्वं गृहमेव गच्छ - इति | रामस्य भगिनी राममवदत् - यदि एषा मम श्वश्रूः, तस्या अपि श्वश्रूः गृहे भवति - इति | यदा सा श्वश्रूः रामस्य भगिनीमपश्यत्, तदा सा अवदत् - हे वधु, त्वं मामपश्यः नद्यास्तीरे | तत् मम श्वश्र्वै मा कथय - इति | ततः सा श्वश्रूः वध्वा सह गृहमगच्छत् |

रात्रौ मुनिर्नगरीमगच्छत् | तत्र स नृपस्य प्रासादमगच्छत् प्रासादात् बहिर्भूमौ चासीदत् | नृपस्य दासस्तं मुनिमपश्यत् |सोऽचिन्तयत् - क एषोऽत्र प्रासादात् बहिस्तिष्ठति - इति |स दासो मुनिं प्रति अगच्छत् अवदत् च - कस्त्वम् | कुतोऽत्र नृपस्य प्रासादात् बहिस्सीदसि | त्वं नृपात् किमिच्छसि - इति | ततः स मुनिर्दासमवदत् - हे दास, अहं तव नृपस्य गुरुर्भवामि | त्वं नृपाय कथय - तव गुरुः प्रासादात् बहिस्तिष्ठति - इति | दासस्तद् नृपाय अकथयत् | नृपः प्रासादात् बहिरगच्छत्, गुरुं चापश्यत् | स गुरुमवदत् - हे गुरो, नमस्ते | त्वं ममातिथिः | मम प्रासादे अहं त्वां पूजयेयम् | तुभ्यं कुसुमानि फलानि च यच्छेयम् | मम भक्त्या त्वं तुष्येः - इति | ततः स नृपस्तं मुनिं प्रासादे अनयत् | स तं तत्रापूजयत् | नृपो भार्यामवदत् - हे भार्ये, एष मे गुरुः | तस्मै यदि त्वं कुसुमानि फलानि च यच्छेः, स तुष्येत् | यदि स तुष्येत्, तर्हि आवयोः सुखं भवेत्, दुःखं च नश्येत् - इति | ततः सा भार्या भक्त्या तं मुनिमनमत्, अपूजयत् च | स मुनिस्तयोर्भक्त्यातुष्यत् | सोऽवदत् - हे नृप, तव भक्त्याहमतुष्यम् | त्वं यद् इच्छसि, तत् ते यच्छेयम् - इति | स नृपोऽवदत् - हे गुरो, अहं धनमिच्छामि | यद् अहं स्पृशेयं, तत् कनकं भवतु - इति | गुरुरवदत् - मम शक्त्या यत् त्वं स्पृशेस्तत् कनकं भवेत् - इति | नृपः सुखेन भार्यामस्पृशत् | तदैव सा भार्या कनकमभवत्, भूमौ चापतत् | स नृपो गुरुमवदत् - हे गुरो, किमेतद् | कुतो मम दुःखम् - इति | गुरुरवदत् - हे नृप, यतस्त्वं कनकाय अस्पृहयः, ततस्त्वं दुःखमविन्दः | यदा त्वं धनमचिन्तयः, तदा तव मतिरनश्यत् | यदा तव मतिरनश्यत्, तदा त्वमेव तव अरिः अभवः | कनकं मा चिन्तय | ईश्वरमेव चिन्तय | यदि त्वमीश्वरं चिन्तयेः, तर्हि ईश्वरस्य शक्त्या तव भार्या जीवनं विन्देत् - इति | ततः स नृपो भूमौ असीदत्, भक्त्या ईश्वरमनमत्, ईश्वरस्य शक्तिं चाशंसत् | तस्य भक्त्या ईश्वरोऽतुष्यत्, तस्य च भार्यायै जीवनमयच्छत् |

6. Vertaal naar het Sanskrit (+Sandhi) in transcriptie en Devanagari

Er was een koning. Hij wenste het geluk. Hij dacht: "Als ik goud verkrijg, dan zou ik geluk verkrijgen." Hij ging naar de minister en vroeg: "O minister, waarom ben jij tevreden in je leven?" De minister zei: "He koning, ik ben tevreden. Ik ben een dichter, en een dichter verlangt naar zijn poëzie. Mijn poëzie is mijn geluk. Van mij is er geen goud. Ik wens geen

goud. Ik ben tevreden zonder goud." De koning ging naar het woud. In het woud zag hij een ziener. De ziener zat op een hoop van bladeren nabij een meer. De koning vroeg aan de ziener: "He ziener, als jij goud wenst, dan zou ik jou goud geven. Goud is geluk." De ziener zei: "Ik ben tevreden, omdat ik verkrijg wat ik wens. Ik wens geen goud. Ik ben tevreden met de vruchten die ik in het woud verkrijg."